

Република Србија
ТУЖИЛАШТВО
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
КТРЗ-1/09
05.03.2013.године
Београд
ИД

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне злочине

Београд

На основу члана 43 став 2 тачка 5 и члана 331 став 1 и 2 Законика о кривичном поступку, те чланова 3 и 4 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, због постојања оправдане сумње подижем

О П Т У Ж Н И Ц У
против:

ЦРЕВАР МАРКА,

ШТО ЈЕ:

Дана 27. фебруара 1992.године, у Прихватном центру у КПЗ Сремска Митровица, где су били смештени припадници резервног састава Збора народне гарде РХ (ЗНГ) који су за време унутрашњег оружаног сукоба на територији Републике Хрватске, тада у саставу СФРЈ, између ЈНА, Територијалне одбране (ТО) у саставу ЈНА и милиције тадашње САО Крајине са једне стране, и резервног састава Збора народне

гарде (ЗНГ) и хрватске војске (ХВ) са друге стране, заробљени 18. новембра 1991.године у Вуковару,

- као припадник оружаних снага – ТО у саставу ЈНА, до ослобађања Вуковара 18.11.1991.године, а затим милиције САО Крајине те милиције новоформиране Републике Српске Крајине (РСК), кршећи правила међународног права противно одредбама чл.3. ст.1. тач.а, чл.13. и чл.17. ст.4. III Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 18. августа 1949.године, ратификован од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950.године („Сл.лист ФНРЈ“ бр.24/50) и противно одредбама чл.2. ст.2. и чл.5. ст.1. у вези чл.4. ст.2. тач.а Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949.године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II) од 08. јуна 1977.године („Сл.лист СФРЈ-међународни уговори“ бр.16/78),

заједно са Миљановић Љубаном, против кога се води поступак пред надлежним судом у Републици Хрватској и више НН припадника ЈНА и милиције РСК, који су носили маскирне униформе,

током испитивања мучио ратне заробљенике тражећи да признају оптужбе које су им стављене на терет и пруже податке од војног значаја (тортура) и истовремено им наносио повреде телесног интегритета,

па је тако:

оштећеног Марјана Караулу, ударио металним предметом у пределу кичме, те шамарао тако снажно да је од тих удараца оштећени падао на тло, након чега је наставио да га удара шакама стиснутим у песнице по леђима и глави, док је лежао на поду приморавао га да устане бројећи „као у боксу“, па како оштећени услед задобијених удараца то није могао учинити, ударао га ногама, па је услед таквог злостављања оштећени задобио повреде у виду нагњечина тела и нагњечине слабинско-крсног дела кичме,

оштећеног Дубравка Гвоздановића, након што га је упитао где се налази његова сестра Нада и да ли је тачно да ју је он заклао, ударио шаком стиснутом у песницу у главу, од ког ударца је оштећени пао на тло, након чега га је наставио ногама ударати по свим деловима тела, најпре сам а потом заједно са још 3 НН лица у маскирним униформама,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из чл. 144. КЗ СРЈ.

С тога,

ПРЕДЛАЖЕМ

Да суд закаже и одржи главни јавни претрес на који позвати:

1. Тужиоца за ратне злочине;
2. Окривљеног Цревар Марка, преко горе означене адресе;

3. Браниоца окривљеног Цревар, адвоката Марић Предрага из Београда, улица Булевар Зорана Ђинђића бр.45в, Нови Београд;

4. Оштећене: Караула Маријана из Вуковара, улица Савезне Републике Немачке бр.219, Гвоздановић Дубравка из Загреба, ул.Трг хрватских павлина бр.3/47 и сведока Матановић Ивицу из Пуле, улица Крлежина бр.219, сви из Републике Хрватске;

5. Да Суд у оквиру доказног поступка изврши увид и прочита Записнике Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине Ки.По.2.бр.84/2010 од 13.05.2010.године о испитивању сведока Крагулац Марка и Борисављевић Срећка;

6. Да из оверених преписа списка надлежних органа Републике Хрватске изврши увид и прочита: Записник Жупанијског суда у Загребу бр.XIX-Kir-RZ-2/07 о испитивању сведока Гвоздановић Дубравка од 12.04.2007.године, Записник Жупанијског суда у Вуковару бр.Kir-313/11 о испитивању сведока Караула Маријана од 27.06.2012.године и Записник Жупанијског суда у Пули бр.481/11 о испитивању сведока Матановић Ивице од 06.07.2012.године;

7. Да изврши увид и прочита Налаз и мишљење сталног судског вештака медицинске струке, прим.др.Гаврила Шћепановића, од 26.04. и 27.04.2010.године, а на околности врста и тежина телесних повреда, као и механизма настанка повреда које су задобили општ.Караула Маријан, као и

8. Да изврши увид и прочита извештај из КЕ СОПЗ МУП-а Србије од 4.3.2013.године и Извадак из казнене евиденције Управе за казнено право Одјела за казнене евиденције МУП-а РХ Ур.бр.514-04-02-02-11-02 од 27.06.2011.године за окривљеног Цревар Марка.

Образложење

Оправдана сумња да је окривљени Марко Цревар извршио кривично дело које му се овом оптужницом ставља на терет, произилази на основу резултата спроведене истраге и предложених доказа.

Општепозната је чињеница да се у јесен 1991.године, на подручју Источне Славоније – општине Вуковар, у Републици Хрватској у тадашњој СФРЈ, одвијао оружани сукоб између снага ЈНА, ТО Вуковар у саставу ЈНА и милиције тадашње САО Крајине са једне стране, и са друге резервног састава ЗНГ и ХВ-а, а који није имао карактер међународног сукоба, обзиром да је Република Хрватска постала самостална држава током 1992.године.

Такође, општепознато је да је дана 18.11.1991.године, након борби на ширем подручју самог града Вуковара, у насељу Митница, одређени број припадника хрватских оружаних снага, укључујући горе наведене оштећене, положио је оружје и предао се припадницима ЈНА. Они су најпре од стране ЈНА пребачени на пољопривредно добро Овчара, одакле су 19.11.1991.год. даље интернирани у прихватни центар у КПЗ „Сремска Митровица“ у Републици Србији.

Из списка произилази да је у то време окр. Марко Цревар био припадник ТО Вуковар, све до ослобођења Вуковара 18.новембра 1991.године, након чега прелази у састав милиције САО Крајине, касније милиције РСК (са формирањем РСК 19.децембра 1991.год.). Сведок Борисављевић, тада референт органа безбедности ЈНА,

потврдио је ово у свом исказу пред истражним судијом од 6.4.2010.године, тј. да је окр.Цревар у предметно време био припадник ТО, и да га памти као борца који је често превозио рањене војнике до болнице у Негославцима.

Он је имао активну улогу у одлучивању која ће лица од затечених у граду бити одведена у заробљеништво, с обзиром да је исти до избијања сукоба радио у СУП Вуковар, те се познавао са свим оштећенима од раније, а што је у складу са исказом ошт.Марјана Карауле, који је напоменуо да га је из колоне цивила која су напуштала град, пошто га је препознао, издвојио поред осталих и наредио једном од присутним војницима да га чувају „као зјеницу ока“.

Чињеница да је окр.Цревар познавао оштећене у великој мери ће одредити његову каснију улогу и присуство у прихватном центру Сремска Митровица. Тако ошт.Гвоздановић у свом исказу Истражном суцу Жупанијског суда у Загребу датом на записник 12.04.2007.године, наводи да Марка Цревара јако добро познаје још из Вуковара, јер су пре рата радили заједно у ПУ у Вуковару до 2.5.1991.године. Оштећени Караула на записник Жупанијског суда у Вуковару од 27.5.2011.године такође познаје окривљеног од пре рата, и то као милиционера из Вуковара. Испитани Матановић, који је посведочио о испитивању заробљеника у КПЗ С.Митровици у ком је учествовао и окривљени, рекао је да је познавао Цреваровог оца, а он лично је са Цреваром био пријатељ пре рата.

Војно одељење у оквиру КПЗ Сремска Митровица формирано је са циљем интернирања заробљених хрватских војника и њиховог испитивања од стране Органа безбедности ЈНА, у вези њиховог евентуалног учешћа у извршеним ратним злочинима на подручју Вуковара и пружања других података од војно-безбедносног значаја. Сведок Борисављевић као референт органа безбедности навео је да је од мајора Шљиванчанина добио такав задатак и да је заједно са својим колегом Каранфилов Борчком, боравио у овом КПЗ-у од краја децембра 1991. до марта 1992.године.

Имајући у виду да су као припадници једне од сукобљених страна положили оружје пред непријатељем, те постали лица која не учествују непосредно у непријатељствима, оштећени су свакако на тај начин стекли статус ратних заробљеника и уживали заштиту предвиђену важећим међународним прописима, тачније одредбама чл.3. ст.1. тач.а, чл.13. и чл.17. ст.4. III Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 18. августа 1949.године.

Правни статус оштећених у време извршења кривичног дела описаног у изреци оптужнице био је утврђен и посебним споразумима зараћених страна. Ово је у складу са ставом Вишег суда у Београду и Апелационог суда у Београду, које су они заузели у пресудама донетим у предметима „Овчара“ и „Радивој Дарко“. Тако се у образложењу пресуде окр.Радивој Дарку коју вам достављамо у прилогу акта, на страни 36, наводи да суд на основу изведених писмених доказа утврђује да су цивилни и војни органи СФРЈ пристали да припаднике хрватских оружаних снага сматрају ратним заробљеницима, према којима се има применити III Женевска конвенција. При том се суд позива на Споразум о размени заробљеника, односно особа лишених слобода у оружаним сукобима у Републици Хрватској или у вези са тим сукобима од 20.10.1991.године, закљученог између Владе Републике Хрватске и ЈНА, затим Наредбе команде прве војне области од 18.11.1991.године, која је била неспорно надлежна за тај

део ратишта, као и из Изјаве о поштовању хуманитарних принципа из Хага од 05.11.1991.године.

Такође, иако је на подручју где су оштећени били заробљени у међувремену између сукобљених страна закључено примирје, окривљеног није престала да обавезује одредба чл.5. ст.1. у вези чл.4. ст.2. тач.а Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949.године, којом се према лицима која су лишена слободе из разлога у вези са оружаним сукобом, било да су интернирана или притворена, забрањује у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, а нарочито убиство и окрутност поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне.

Насупрот томе, окр.Марко Цревар, учествујући заједно са другим НН припадницима милиције РСК и ЈНА у испитивању оштећених, према истима је поступао нечовечно и окрутност, мучио их и наносио им повреде телесног интегритета, што су радње које су биле инкриминисане и домаћим законодавством.

У том смислу оштећени Караула Маријан, у свом исказу од 27.4.2011.године, описује да је 27.2.1992.године, за време свог заробљеништва у КПЗ Сремска Митровица, изведен из ћелије заједно са Гвоздановићем, Матановићем и другим лицима. Уведен је у посебну просторију у којој му је, док су му читали неку оптужницу против њега, окривљени Цревар пришао иза леђа и ударио га јако неким металним предметом у пределу кичме, услед чега је он пао на под где је окривљени заједно са Миљановић Љубаном, против кога се кривични поступак води у Хрватској, наставио да га удара ногам обувеним у војничке чизме.

Оштећени Гвоздановић Дубравко, у свом исказу од 12.4.2007.године, пред истражним судијом ЖС у Загребу, описао је „испитивање“ у КПЗ Сремска Митровица које је водио лично окривљени. Све време су га њему непознати војници ударали рукама и ногама током испитивања. Окривљени га је препознао, обративши му се речима: „Здраво Дубравко“. Када је на питање окривљеног рекао да не зна где је сестра окривљеног Нада, окривљени Цревар му је пришао и ударио га шаком стиснутом у песницу у главу, од чега је оштећени пао на под, након чега је Цревар наставио да га шутира по свим деловима тела.

Окривљени Цревар Марко, пред истражним судијом Вишег суда у Београду – Одељења за ратне злочине дана 27.04.2010.године искористио своје законско право да ништа не изјави.

С обзиром на све напред наведено, сматрам да постоји оправдана сумња да је описаним деловањем окривљени Цревар Марко остварио све битне елементе кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из чл. 144. КЗ СРЈ које му се овом оптужницом ставља на терет, па је она у свему основана и на закону заснована.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Веселин Мрдак